

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000
SLOVENIANS IN U. S. CANADA
AND SOUTH AMERICA.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

VOLUME IV.—LETO IV.

CLEVELAND, O. ČETRTEK (THURSDAY) MARCH 17th '21

St. 63. (No)

Single Copy 3c.

Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c.

ZNIŽAJTE DRAGINJO, POTEM PLAČE
PRAVI DELAVSTVO.

DELAVCI IMAJO DOKAZE, DA IZZVIJANJA ŽELEZNIŠKIH DRUŽB O BANKEROTNOSTI NISO RESNIČNA. — UNICENJE UNIJ JE GLAVNI NAMEN SEDANJE KAMPANJE ZA ZNIŽANJE PLAČ.

WASHINGTON, 16. marca. — (Piše Henry M. Hyde.) Organizirano delavstvo pravi, da ni pravično, da se hoče odtrgati delavske plače, predno se ne uvede tudi sorazmernega znižanja življenjskih stroškov, ter opozarjajo, da se je v tem smislu izrazil celo Daniel Willard, predsednik Baltimore and Ohio železniške družbe.

Organizirano delavstvo ne vidi v tekočem nenadnem in vsesplošnem pogonu za znižanje plač nič drugega kot poizkus bankirjev z Wall Streeta, ki kontrolirajo večji del železnice, da se docela uniči ali vsaj oslabi delavske organizacije.

Organizirano delavstvo opozarja na dejstvo, da povišani obratovalni stroški železniških družb niso nikakor povzročeni samo od zvišanih delavskih plač. Železnice so v preteklem letu na primer porabile 150.000.000 ton premoga, katerega so plačevale po \$4.20. Leta 1919 so železnice plačevale premog po \$3.32. Samo to zvišanje v ceni premoga pomeni, da so se obratovalni stroški zvišali za \$132.000.000. In železničarji seveda stavijo vsled tega vprašanje: V koliki meri so želeniški upravitelji osebno zainteresirani v rudokopih, ki so delali velikanske profite pri premogu, ki se ga je prodajalo železnicam,

Včeraj sem bil v uradu enega izmed vrhovnih uradnikov mašinstvske unije, "Včeraj smo dobili poročilo," je dejal ta uradnik, "da Central Railway of New Jersey docela prenehala z obratovanjem v svojih delavnicah, trdijo, da nimata denarja, a karavno je dovolj dela, ki bi se ga moralo izvršiti. Sedaj pa poglejte semkaj."

Vzel je v roke neki časopis in pokazal brzojavko, ki je bila natisnjena na prvi strani. V brzojavki je bilo rečeno, da je ena izmed premogovno-železniških družb, ki se je po ukazu najvišjega sodišča morala razpustiti, našla 150-procentne dividende. Od teh dividend je glasom poročila šlo New Jersey železniški družbi nič manj kot \$120.000.000.

"Z eno roko odpuščajo od dela mašinstve in druge delavce, ker pravijo, da nimajo s čim plačati, z drugo roko pa spravijo v žep 120 milijonov premogovnih profitov," je vzkliknil mašinstovski uradnik trpko.

Uradniki železniških unij trdijo, da so železniške družbe v svojem prizadevanju, da uničijo unije, zaprli svoje delavnice docela in poslali vagoni in lokomotive v popravilo pripravnim delavnicam. Povečani stroški pri popravilnem delu so v prvi vrsti posledica te taktike, pravijo uradniki železniških organizacij.

Končno navajajo družbe tudi velike svote, ki predstavljajo povišane plače, kot se jih je plačalo v preteklem letu. Te številke so v primeri s plačami pred vojno v resnici velike. Medtem ko se je preje izplačalo delavcem \$1.400.000, pa se je leta 1920 izplačalo \$3.600.000.

Na prvi pogled izgleda kot da so delavci, ki so popreje dobivali povprečnih \$1400 na leto, naenkrat skočili na \$3600, to je, da so bili deležni 157-procentnega zvišanja.

Toda te številke so varljive. V prvi vrsti je treba vzeti v poštev dejstvo, da je bilo leta 1920 vposlanih na železnice 300.000 več delavcev kot pa v letu 1914. Večji del zvišanja je padel na nove delavce. Iz za zadnjega oktobra pa so železniške družbe odslavile približno 300.000 mož ali pa še več, tako da je sedaj številko železniških delavcev približno toliko kot leta 1914 ali pa še nekoliko manjše.

Leta 1920 je bil železniški promet izredno velik. Skoro vsi delavci so morali delati preko ure in za ta čas so bili seveda tudi bolj plačani. To je tudi nekoliko prispevalo k povečanim obratovalnim stroškom.

Vakdo priznava, da je železniški problem zelo zapleten in da se sedaj nahaja v kritičnem stadiju, toda železničarji opozarjajo,

Zatehvajo od Nemčije en bilijon v enem tednu.

Pariz, 16. marca. — Zavezniška odškodninska komisija je danes poslala v Berlin noto, v kateri se zahteva od Nemčije, da do 1. maja plača 12.000.000.000 m. in da se v teku enega tedna, do 23. marca izplača 1.000.000.000 mark.

Svota 12.000.000.000 predstavlja neplačano balanco od 20.000.000.000, katere je imele Nemčija plačati do 1. maja tekočega leta v soglasju z mirovno pogodbo. Nemčija je na konferenci v Londonu trdila, da je bilo blago, katero je poslala zaveznim državam, bilo vredno dvajset bilijonov mark in da je ta račun potemtakem poravnana. Odškodninska komisija pa je izračunala, da je vse blago, ki ga poslala Nemčija, bilo vredno samo osem bilijonov mark in da je ta račun potemtakem plačati še dvanajst bilijonov mark.

Odškodninska komisija zahteva sedaj od Nemčije, da v teku enega tedna naloži na francoski ali angleški državni banki ali pa zvezni rezervni banki Združenih držav en bilijon mark v zlatu. Kar se tiče izplačitve ostalih enajstih bilijonov mark, pravi nota odškodninske komisije se bo dovolilo Nemcem do 1. aprila, da se zmenijo z zaveznicami, kako hočejo poravnati to svoto.

Učinek te akcije na splošni položaj med zaveznicami in Nemčijo je očiten. Odškodninska komisija mora do 1. maja podati Nemčiji celotni odškodninski račun. Vsled tega mora odškodninska komisija določiti tudi način plačevanja.

Kako silna je zavezniška zahteva, je očitno vsakemu, če pomisli, da največ, kar so Nemci dosedaj obljubili plačati v teku enega celega leta, je bilo \$5.000.000.000.

Sedem anarhistov, kateri so bili aretirani meseca februarja in kateri so baje hoteli pogrti v zrak vse velike hiše mesta Clevelanda in pomoriti vse prominentne osebe, se je včeraj naložilo na vlak, zasopihala je lokomotiva in odbrcala se proti toku Ellis Island, odkoder se popeljejo domov. Med njimi je bila tudi žena enega izmed deportirancev. Ravno na istem vlaku se je nahajalo 19 anarhistov iz Chicaga, katere se bo tudi potegnili preko luže. To vam bo še ravs in kavs ko pošljajo tja take zverine!

Poleg teh štirih bratovščin je še dvanajst drugih železničarskih organizacij. Pri teh so delavci, ki popravljajo voje, vagoni in lokomotive, čuvaji, premikale in velika armada raznih pisarjev. Poleg teh so pridruženi tem ostalim organizacijam tudi mašinsti in drugi mehaniki, ki so potrebni pri popravilnem delu. Pred vojno so bile te unije zelo slabe in nekatere družbe jih sploh niso priznavale. Med vojno pa so se vsi ti raznovrstni železniški delavci družili v organizacije, ki so jako obsežne in močne in posredile se jim doseči tudi precejšnja zvišanja plač in izboljšanja delovnih odnošajev. To seveda boli železniške družbe, in sedanja kampanja za znižanje delavskih plač ima v prvi vrsti namen vrediti delavstvo nazaj v ono ali še slabše stanje kot je vladalo v predvojnih časih.

Železniške unije se bodo borile proti znižanju.

Boston, 16. marca. — Organizirano delavstvo je danes pred posebno komisijo, ki so jo nastavili governerji vzhodnih držav, izjavili, da so nasproti vsakega znižanja plač, ker so mnenja, da se na ta način materialno stanje železniških družb ne bo izboljšalo.

Charles H. Downey, govorec v imenu uslužbencev New York, New Haven and Hartford železniške družbe, je izjavil, da mu so uslužbeneci naročili, da ne bodo pristali k nikakemu znižanju plač. Dejal je, da železniški delavci na progi in v delavnicah dobivajo že sedaj manjše plače kot pa bi morale biti, da bi zadostale vsem življenjskim zahtevam.

New York, 16. marca. — Glavna zveza železniških upraviteljev v New Yorku je danes objavila znižanje plač za vse izvežbane železničarje, ki so uposleni pri Lackawanna and Western železniški družbi, pri New York, Ontario and Eastern železniški družbi in pa pri Central železniški družbi v državi New Jersey. Glasom tega naznanila se bo znižanja uveljavilo s 16. aprilom. Obenem se naroča zastopnikom raznih razredov delavcev, da takoj urenejo vse potrebno za pogajanje z ozirom na to zadevo.

Zastopniki železničarjev na vzhodu so imeli danes sejo, po kateri so podali v javnost izjavo, v kateri se zanikuje vest, da so sprejeli 25-odstotno znižanje plače, katero je predlagala New York and Long Branch železniška divizija Central železniške družbe v New Jersey.

Chicago, 16. marca. — Vladni železniški odbor je danes podal izjavo, glasom katere morajo železniške družbe plačati dodatek k takratni plači vsem onim uslužbenecem, ki so med 1. majem in 20. julijem preteklega leta umrli ali pa ki so prostovoljno pustili delo. Kot znano, je vladni odbor 20. julija preteklega leta odredil, da morajo železniške družbe izplačati povišek plače tudi za nazaj in sicer do 1. maja.

Vladna podpora za železnice. Washington, 16. marca. — Meddržavna prometna komisija je danes raznamila zakladniškemu departmentu, da ima vlada v soglasju z Cummins-Eschovo postavo izplačati do sedaj železničnim družbam \$49,752.990 podpore.

V Clevelandu so se včeraj sešli predstavniki štirih velikih železniških bratovščin, da sklenejo, kakšne korake se podvzame z ozirom na nastop železniških družb, ki hočejo na vsak način izvesti prikrajšanje plač. Vse štiri bratovščine zastopajo okrog 2.000.000 delavcev.

V Clevelandu se je približno 25.000 železničarjev, ki so pizadeti vsled nameravanega znižanja plač, medtem ko jih je okrog 10.000, ki so bili začasno odslovljeni.

ŽELEZ. STAVKA V MEHIKI JE KONČANA.

Mexico City, 16. marca. — Štrajk železničarjev, ki je bil proglašen sredi februarja, je bil danes poravnana. Vsem železničarskim unijam širom Mehike se je poslalo tozadevna naznanila obenem z naročilom, da se vrnejo na delo.

Brezdelje v Združenih državah se viša.

Washington, 16. marca. — Poročilo, katero je danes podal posebni oddelek delavskega departmента, izkazuje, da se je brezdelje v Združenih državah kot celoti in tudi v državi Ohio zopet nekoliko povišalo.

Sestindeset industrijskih mest v Združenih državah poroča, da se je število brezposelnih v teku zadnjega meseca zvišalo za 60.235 mož, devetindvajset mest pa poroča, da se je število brezposelnih znižalo za 439.940, iz česar je razvidno, da se je število brezdelje zvišalo za preko 12.000.

Posebno hudo je prizadeto mesto Youngstown; poročilo izkazuje, da je bilo 1. marca v tem mesu uposlenih 8105 manj delavcev kot pa 1. februarja, v Clevelandu se je število brezposelnih zvišalo za 2.976, Columbus za 825 in Toledo za 83.

Poročilo ne navaja industrijskega stanja v Akronu, toda omenja se, da vsak dan išče dela okrog 1900 delavcev, in da jih od teh dobi delo dnevno 20 do 45. Dayton je edino ohajsko mesto, kjer je glasom poročila 1. marca več ljudi uposlenih kot pa jih je bilo 1. februarja.

V poročilu, ki je bilo podano v javnost danes, se ne navaja, koliko ljudi je brez dela vsega skupaj, kot se je storilo v preteklem mesecu, ko je bilo poročano, da je brez dela tri in pol milijona oseb. Takrat je bilo sporočeno, da je v Clevelandu brez dela 81.000 oseb.

Izmed vseh različnih industrij, se poroča, da jih je devet, ki so zaposelnost znižale, in samo pet industrij, ki so imele 1. marca uposlenih več delavcev kot pa en mesec prej.

Harding za pospešitev trgovine.

Washington, 16. marca. — (Piše David Lawrence.) Predsednik Harding je odobril načrt, ki bo morda pomenil več za blagostanje Amerike, za njen trgovski preporod in trajen razvoj, kot pa katerakoli druga stvar, ki se jo je podvzelo izza sklepa evropske vojne. Namerava se izvesti mobilizacija vseh ameriških trgovskih strok in industrij. Vlada Združenih držav namerava zopet sodelovati s privatnimi podjetniki in trgovci kot se je delalo tekom vojne in povzpeli ameriški izvoz v tujestvo na ono stopnjo, do katere je prišel takrat. Da je ameriški izvoz izza prenehanja vojne počasi tako padel, se pripisuje deloma razpustitvi tozadevnih vladnih organov deloma pa nedoločenemu stališču Zedinjenih držav napram Evropi.

Temeljito razmotrivanje sedanjega položaja ameriške trgovine je Hardinga in njegov kabinet dovedlo do prepričanja, da mora Amerika imeti tujezemske trge, ako se hoče dvigniti iz sedanjih industrijske in poljedelske krize in da mora ameriška vlada zavzeti napram privatnemu podjetništvu slično stališče kot ga zavzema evropska vlada.

Zato se je sklenilo, da bo trgovski tajnik Herbert Hoover poklical v Washington predstav-

TRGOVSKI SPORAZUM MED ANGLIJO IN RUSIJO PODPISAN.

RUSIJA KOT ANGLIJA SE OBVEZUJETA, DA SE VZDRŽITA SOVRAŽNE PROPAGANDE ENA NAPRAM DRUGI, TRGOVSKE LADJE BODO SVOBODNO PULE MED PRISTANIŠČI OBEH DRŽAV IN POŠTNA TER BRZOJAVNA SLUŽBA MED OBEMA DEŽELAMA SE ZOPET UVEDE.

LONDON, 16. marca. — Danes je bil v Londonu podpisan od zastopnikov Rusije in Anglije trgovski sporazum, ki z malimi izpremembami malo razlikuje od načrta, ki ga je meseca januarja nesel v Moskvo v razmotrivanje sovjetske vlade komisar za trgovino, Leonid Krasin.

V sklenjeni trgovski pogodbi se nazivlje rusko vladno z imenom "vlada ruske socialistične zvezno-sovjetske republike."

Važnejše točke sporazuma so:

Obe strani se zavezuje, da se vzdržita sovražne propagande ali akcije izven meja svoje lastne dežele. Sovjetska vlada se še izvanredno zavezuje, da ne bo navajala azijskih narodov k sovražni akciji napram angleškemu interesu, kar se v prvi vrsti tiče angleških interesov v Mali Aziji, Perziji, Afganistanu in Indiji.

Angleški državljani, ki se nahajajo v Rusiji, se bodo lahko vrnili domov, ruski državljani v Angliji pa istotako.

Obe strani se zavezuje, da ne bosta nastavili nobene vrste blokade napram drug drugi, in trgovske ladje Anglije kot Rusije bodo v pristaniščih drug druge deležne vseh pravic in privilegijev, ki so v navadi med narodi, med katerimi obstojajo trgovski sporazumi.

Odredilo se bo vse potrebno za uvedbo poštne in brzojavne službe, vstevši parcelno pošto.

Z ozirom na konzularne vezi določa sporazum, da se bo nastavilo uradne zastopnike, ki bodo nastanjeni v ozemlju druge države in ki bodo vršili vse funkcije, ki so v soglasju s sporazumom. Ti diplomatski zastopniki bodo uživali imuniteto pred aretacijo, svobodo poročanja, vstevši kurirsko službo z lastno vlado, in imeli bodo tudi dostop k avtoritetam dežele, v kateri so nastanjeni. Njih telegrafске brzojavke in brezžične brzojavke bodo imele iste prednosti kot uradne brzojavke drugih uradnih vladnih zastopnikov.

Glasom sporazuma ima sovjetska vlada pravico, da takoj razveljavi vse dogovore istega, ako bi angleško sodišče odločilo, da more Anglija zapleniti rusko zlato, sekurite ali lastnino kot plačilo za kakršnokoli obligacijo, ki jo je sprejela sovjetska vlada ali katerakoli prejšnja ruska vlada predno se je podpisalo sedanjo trgovsko pogodbo.

Francozi pravijo, da je trgovski sporazum "nepraktičen".

PARIZ, 14. marca. — Angleško-ruski trgovski sporazum, ki je bil danes podpisan v Londonu, smatrajo francoski uradni krogi neizvedljivim, in samo za neke vrste tolažilo za angleške radikale in pa za sredstvo, ki bo omogočilo Angliji prvo priliko za trgovanje z Rusijo, ko se stabilizira. Kot se zatrjuje v uradnih krogih, ne namerava Francija podvzeti nikake slične akcije, dokler Rusija ne prizna svojih starih dolgov in dokler ne preneha s svojo propagando. Francozi pravijo, da se vsled sklepa tega sporazuma niti najmanj ne razburjajo, ker smatrajo v očigled bojnih revolt in pomanjkanja blaga v Rusiji neizvedljivim.

SMRTNE OESODBE S PLINOM. Reno, Nev., 16. marca. — Senat za državo Navado je sprejel zakon, glasom katerega naj bi se smrtno obsodbe izvrševalo s plinom uporabe neke posebne vrste plina. Predloga določa, da se v ta namen v državni jetnišnici opre-mi posebno sobo, v kateri se bodo izvrševale smrtne obsodbe s plinom.

Na tem sestanku se ne namerava samo ustvariti trajne odbore, ki bodo sodelovali z vlado, temveč ustanoviti se namerava tudi ameriške eksportne postaje tudi v inozemstvu.

— 10 sodov vina je zaplenila policija včeraj, ko se ga je hotelo prepljati iz Clevelanda v Madison, O. Lastniki so bili danes pozvani v zvezno poslopje na zagovor.

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV
ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation. 6418 ST. CLAIR AVE.
Cleveland, O.

SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
By Mail, Colliwood, Newburgh by mail 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50, 3 mo. \$2.00
By Mail, Cleveland, Newburgh by mail 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00, 3 mo. \$2.00
By Mail, Canada 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00, 3 mo. \$2.00
By Mail, Europe and Canada 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00, 3 mo. \$2.00
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

Lastule in izdaja za
Ameriško-Jugoslavanska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.
Za vsebine oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravnštvo.
CLEVELAND, O. ČETRTEK (THURSDAY) MARCH 17th '21

104

TRGOVINA IN DELAVSTVO.

Današnje vlade imajo razne departemente, katerih naloga je skrbeti za interese gotovega razreda državljanov. Mr. Herbert Hoover je tajnik trgovskega departamenta Hardingove administracije. Ena izmed prvih nalog Mr. Hooverja bo izdelati praktičen načrt za sodelovanje med trgovskim departamentom in raznimi trgovskimi in strokovnimi organizacijami. Tako na primer se bo obrnilo na jeklarske podjetnike ter se jih vprašalo, kakšnih informacij bi radi, da bi bilo pomagano njihovi industriji. Ko bodo podjetniki povedali, kaj bi radi vedeli, se bo naročilo zastopnikom departementa, da dobijo potrebne informacije in da se izroče jeklarskim kapitalistom.

To ni v resnici čisto nič novega. To je normalno delo tega departementa in v gotovem obsegu tudi delo državnega departementa.

Na kar hočemo mi opozoriti, je dejstvo, da vlada ne kaže niti polovice tistega skrbnega zanimanja za delavstvo kot za podjetniške interese. Bilo bi samo dosledno, da bi delavski departament ravno tako skrbel za povečanje dohodke delavstva kot skrbi trgovski departament za večje dohodke industrijalcev.

Edino, kar napravi delavski departament, kadar delavci pridejo do spora z delodajalci glede plač, je to, da se pošlje vladne posredovalce, katerih namen pa ni izboljšati gnetno stanje delavstva, temveč napraviti mir v industriji za vsako ceno, zato da interesi podjetnikov ne bodo preveč trpeli. Ako delavci ne sprejmejo posredovalnih predlogov in ako se boj nadaljuje, tedaj se spomni vlada, da so na svetu še take reči kot sodne zapovedi, in tako se skuša zlomiti stavko brez ozira na to, da to znači poslabšanje delavskega blagostanja.

Departament za delo se nikdar tako daleč ne spozabi, da bi se obrnil na delavske organizacije ter vprašal: Kaj moremo storiti v vaš dobrobit? — Nakar bi se naročilo svojim zastopnikom, da si prizadevajo zadovoljiti vprašanjem in željam delavstva. Takega postopanja se je treba posluževati le napram velikim korporacijam, banlami in industrijalcem. Med njimi in vlado so ozke vezi sodelovanja, in ako se kedaj zgodi, da njih interesi v tujemstvu ogroženi, tedaj lahko vedno štejejo na popolno podporo vlade, ki jih bo varovala do skrajne meje.

Seveda noben dober državljan ne sme dobiti vtisa,

BOJ ZA USTAVO.

Belgrad, 9. feb. — Ustavni odsek je imel danes svojo 6. sejo pod predsedstvom dr. Milenka Vesniča. Prvi je govoril posl. Gjonovič (republikanec), ki je ugotovil, da je bila Črna gora prva našin pokrajina, ki se je združila s Srbijo v Jugoslavijo. Kot poslanec Črne gore je dobil mandat, na podlagi katerega izreka, da je izven diskusije narodno edinstvo. Sodi, da mora ustava obsegati v kratkih potezih vse socialno življenje in zagotoviti našemu narodu socialno pravico.

Ako pa se država organizira tako, kakor predvideva ustavni načrt vlade g. Pašića, sodi, da ne bo odgovarjala onemu, kar se pričakuje od države. Bistvena napaka načrta ustave je, ker določa za našo državo monarhistično obliko vladavine.

V ustavi bi morala biti deklaracija, da jo je narod sprejel na podlagi svoje suverenosti. V ustavi se mora zagotoviti osebna in državljanska svoboda. V ustavi je omejitve pravice vlade, v monarhiji pa pravice neodgovornih činilcev.

Govornik je nasprotnik gornji zbornici ali senatu. Pravi, da dobi vladar po vladnem ustavnem načrtu pravice, ki jih ni imel po prejšnji srbski ustavi.

Drugi govornik posl. dr. Janjo Šimrak (Jugoslavski klub) je v imenu Hrvatske ljudske stranke ter v imenu Bunjevačko-šokačke stranke izjavil, da je nasprotnik slovenskega, bunjevaškega in hrvatskega separatizma, da pa je tudi nasprotnik imperijalizma srbske hegemonije. Očita vladni, da ni svojem načrtu priložila pojasnil, kako si misli notranjo ureditve države in kakli motivi so jo vodili, da je predložila centralistični sistem ureditve države.

Sodi, da bi bila napaka, če se ustava sprejme z majorizacijo na mesto na podlagi sporazuma. Izjavlja, da stoji Jugoslavenska ljudska stranka na stališču legitimnih pokrajinskih avtonomij, ki morajo imeti svoje meje ne samo na podlagi gospodarskih in geografskih, nego tudi na podlagi zgodovinskih odnošajev. Dvodomni sistem si predstavlja tako, da bi morali obstojati dve kooperativni zbornici, od katerih bi ena bila za vsako pokrajino, druga pa za celotno državo.

Sodi, da bi bila napaka, če se ustava sprejme z majorizacijo na mesto na podlagi sporazuma. Izjavlja, da stoji Jugoslavenska ljudska stranka na stališču legitimnih pokrajinskih avtonomij, ki morajo imeti svoje meje ne samo na podlagi gospodarskih in geografskih, nego tudi na podlagi zgodovinskih odnošajev. Dvodomni sistem si predstavlja tako, da bi morali obstojati dve kooperativni zbornici, od katerih bi ena bila za vsako pokrajino, druga pa za celotno državo.

Sodi, da bi bila napaka, če se ustava sprejme z majorizacijo na mesto na podlagi sporazuma. Izjavlja, da stoji Jugoslavenska ljudska stranka na stališču legitimnih pokrajinskih avtonomij, ki morajo imeti svoje meje ne samo na podlagi gospodarskih in geografskih, nego tudi na podlagi zgodovinskih odnošajev. Dvodomni sistem si predstavlja tako, da bi morali obstojati dve kooperativni zbornici, od katerih bi ena bila za vsako pokrajino, druga pa za celotno državo.

da so vladni departamenti tukaj samo zato, da skrbijo samo za materialne interese kakšnega določenega razreda. Zelo nespodobno in nevarno je gojiti tako "izdajalske" misli napram našim "demokracičnim idealom."

rih naj bi se prva bavila s političnimi, druga pa s popolnoma gospodarskimi in socialnimi vprašanji. Vladni načrt smatra za pomanjkljiv, ker ne vsebuje določb o socialno-gospodarskih vprašanjih.

Posl. dr. Mehmed Spaho (musliman) je v svojem govoru izjavil, da je treba zasebno lastnino omejiti v socialnem okviru. Sodi, da zasebna lastnina v naši državi ni doslej v vseh pokrajinah zagotovljena, zlasti ne v Bosni in Hercegovini, kjer se nahaja zemljiška posest sedaj v rokah muslimanov. Noče postaviti zaprek radikalni agrarni reformi, ako se izvede po vsej državi enotno. Očita, da se v vladnem načrtu ne določajo zadostne meje pristojnosti zakonodajnih in državnih oblasti in da so izpuščene določbe, ki govorijo o svobodi dela, obrti, trgovine itd. Zahteva edinstvo države in decentralizacijo uprave. Mnenja je, da je vladni ustavni načrt propadel v onem delu, ki govori o dvodomnem sistemu. Na koncu je izjavil, da je treba ustvariti močno in urejeno državo.

Posl. dr. Laza Marković (radikal) je izjavil, da je bila s svečano proglasitvijo narodnega zjedinitelja dne 1. decembra 1918 položena podlaga naši ustavi. Stojan Protić je prvi pričel izdelovati ustavni načrt za edinstveno kraljevino ter je imel pri tem pred očmi primere in sicer belgijsko ustavo, angleške nepravilne ustavne parlamentarne pravice in zadnjo srbsko ustavo iz leta 1903.

Kar se tiče zasebne lastnine ne prinaša načrt nobenih socialnih omejitev. Reformam v socialnih pojavih so odprta široka vrata, ker jih more izvesti reden parlament, ne da bi ga ovirala ustava, ki mu nasprotno to še omogočuje.

Z ozirom na postanek naše države je treba vedeti, da država nastane vedno faktičnim putem, ker je aktivno ustvarjanje faktično razen v redkih slučajih, kadar se izvrši konfederacija na podlagi pogodbe. Predlog ustavnega načrta komisija, v kateri je bil tudi govornik, po navodilih g. Protića. Teh navodil se je držala večina in zato ni v tem načrtu osebni mnenji ostalih. Protić je na podlagi tega načrta izdelal svojega. Ta načrt predvideva razdelitev države na devet po-

krain, vendar pa je Stojan Protić izjavil napram svojim prijateljem, da ne napravi vprašanje glede števila in velikosti pokrajin. Stojan Protić ne dela razlike med državno upravo, ki izvršuje državne zakone za celo državo, najsi se ti zakoni tičejo celote ali posameznih pokrajin ali onih lokalnih uprav, ki imajo izključno skrbeti za interese svojega kraja. Protić poverja pokrajinski upravi celokupno notranjo upravo v posameznih pokrajinah. V tem ustavnem načrtu je kaj avtonomije in zato se ne strinja s Protićem, ker je to začetek spora med pokrajino in državo. S stališča dolge administracije je potrebno, da se vladni ustavni načrt izvrši v kratkem. Ta načrt ne prinaša v upravo partizanstva in političnega boja. Državo je treba urediti tako, da bo ureditev dobra in narod svoboden in zadovoljen. V hrvatskih listih, zlasti v "Obzoru" se očita vsak dan, da nekatere politične skupine — tu se misli na radikalce — žele tako organizacijo notranjih razmer, v katerih bi Hrvati — in pristavljajo se tudi Slovenci — ne imeli istih pravic kakor Srbi. Iz tega se siplje ogenj na centralizem, kakor da centralizem daje Hrvatom manjše pravice nego pa Srbom. Vojna se je vodila za osvoboditve in to je poudarjal prestolonaslednik 1. 1914, kakor tudi srbski parlament istega leta. Nam je na tem, da se zedinimo kot en narod pod istim režimom in pod istim zakonodajstvom in da se potem preko volite, kakor je to običaj v parlamentarnih demokracijskih državah, stranke bore, da imajo svoj vpliv povsod one stranke, ki dobe večino v narodu.

Dalje sodi govornik, da ne more predlog, naj se pokrajinski oblastem izroči vsa državna uprava, najti odobravanja pri vseh onih, ki žele, da je uprava naroda dobra, neposredna in objektivna. Take uprave pa ne morejo dati pokrajinski zbori. Za interese posebnega lokalnega značaja predvideva vladni ustavni načrt najširšo avtonomijo. V najštevilnejših zadevah se moreta samouprava udeleževati popolnoma samostojno. Kar pa se tiče celote, je skrb državne organizacije pod nadzorstvom, kakor obstoji v vseh sodasnih parlamentih. V vladnem ustavnem načrtu obstoji velika reforma, na katero ni nihče obrnil pozornosti in ki obstoji v tem, da predvideva upravno razdelitev, s čemer je izvršena najbolj pereča

reforma v upravi. Ako se izvede se upravni spori ne bodo več reševali v ministrstvih in da se bodo priročno izročali upravnim sodiščem, sestavljenim od pravnikov, ki jih bodo vodili izključno po zakonu, bomo dobili zelo dobro upravo, obenem pa bomo oprostili ministrstva mnogih poslov, ki čakajo dolgo časa na svojo rešitev, kakor se vidi.

Taka preditev bi bila velike koristi. Ustavni načrt vlade g. Pašića predstavlja velik korak naprej v reformi uprave. Na koncu je govornik poudarjal, da želi radikalna stranka sodelovanja vseh drugih skupin pri sestavi ustave.

Posl. Sušnik je nato v imenu Jugoslovenskega kluba zahteval, naj se najprej izpopolni vlada g. Pašića, do tedaj pa naj se odloži seje ustavnega odbora. Izgovor, da bo zemljoradniška stranka podpirala vlado g. Pašića, ne drži, ker je načelnik zemljoradniškega kluba Avramović izjavil, da bi se mogel politični del ustavnega načrta Pašićeve vlade sicer vzeti v pretres, kar se pa tiče gospodarsko-socialne stranke, načrta ne odobrava, ker imajo zemljoradniki svojega. Ugotavlja, da sedanja vlada g. Pašića nima večine ter bi morala po parlamentarnih principih že davno odstopiti. — Minister za konstitucije dr. Marko Trifković je odgovoril, da je trditve posl. Sušnika netočna in mu gre za to, da se zavzame rešitev ustavnega vprašanja. Misli, da so vsi ne glede na stranke prepričani, da je dolžnost vseh čimprej ustvariti ustavo, ako hočemo imeti urejeno državo. — Predsednik dr. Vesnić je izjavil, da predlog poslanca Sušnika ne more staviti na dnevni red, niti dovoliti, da se o njem razpravlja. Ako misli poslanec, da sedanja vlada nima večine, naj se vrže v parlamentu. Končno je opozoril dr. Vesnić govornike, naj čimprej zavzamejo svoje stališče, ker mora biti načelna debata končana 14. t. m. — Nato se je seja ustavnega odbora zaključila ob 13.15. Prihodnja seja se bo vršila jutri ob 9. dopoldne.

Dalje sodi govornik, da ne more predlog, naj se pokrajinski oblastem izroči vsa državna uprava, najti odobravanja pri vseh onih, ki žele, da je uprava naroda dobra, neposredna in objektivna. Take uprave pa ne morejo dati pokrajinski zbori. Za interese posebnega lokalnega značaja predvideva vladni ustavni načrt najširšo avtonomijo. V najštevilnejših zadevah se moreta samouprava udeleževati popolnoma samostojno. Kar pa se tiče celote, je skrb državne organizacije pod nadzorstvom, kakor obstoji v vseh sodasnih parlamentih. V vladnem ustavnem načrtu obstoji velika reforma, na katero ni nihče obrnil pozornosti in ki obstoji v tem, da predvideva upravno razdelitev, s čemer je izvršena najbolj pereča

reforma v upravi. Ako se izvede se upravni spori ne bodo več reševali v ministrstvih in da se bodo priročno izročali upravnim sodiščem, sestavljenim od pravnikov, ki jih bodo vodili izključno po zakonu, bomo dobili zelo dobro upravo, obenem pa bomo oprostili ministrstva mnogih poslov, ki čakajo dolgo časa na svojo rešitev, kakor se vidi.

Taka preditev bi bila velike koristi. Ustavni načrt vlade g. Pašića predstavlja velik korak naprej v reformi uprave. Na koncu je govornik poudarjal, da želi radikalna stranka sodelovanja vseh drugih skupin pri sestavi ustave.

reforma v upravi. Ako se izvede se upravni spori ne bodo več reševali v ministrstvih in da se bodo priročno izročali upravnim sodiščem, sestavljenim od pravnikov, ki jih bodo vodili izključno po zakonu, bomo dobili zelo dobro upravo, obenem pa bomo oprostili ministrstva mnogih poslov, ki čakajo dolgo časa na svojo rešitev, kakor se vidi.

Taka preditev bi bila velike koristi. Ustavni načrt vlade g. Pašića predstavlja velik korak naprej v reformi uprave. Na koncu je govornik poudarjal, da želi radikalna stranka sodelovanja vseh drugih skupin pri sestavi ustave.

Posl. Sušnik je nato v imenu Jugoslovenskega kluba zahteval, naj se najprej izpopolni vlada g. Pašića, do tedaj pa naj se odloži seje ustavnega odbora. Izgovor, da bo zemljoradniška stranka podpirala vlado g. Pašića, ne drži, ker je načelnik zemljoradniškega kluba Avramović izjavil, da bi se mogel politični del ustavnega načrta Pašićeve vlade sicer vzeti v pretres, kar se pa tiče gospodarsko-socialne stranke, načrta ne odobrava, ker imajo zemljoradniki svojega. Ugotavlja, da sedanja vlada g. Pašića nima večine ter bi morala po parlamentarnih principih že davno odstopiti. — Minister za konstitucije dr. Marko Trifković je odgovoril, da je trditve posl. Sušnika netočna in mu gre za to, da se zavzame rešitev ustavnega vprašanja. Misli, da so vsi ne glede na stranke prepričani, da je dolžnost vseh čimprej ustvariti ustavo, ako hočemo imeti urejeno državo. — Predsednik dr. Vesnić je izjavil, da predlog poslanca Sušnika ne more staviti na dnevni red, niti dovoliti, da se o njem razpravlja. Ako misli poslanec, da sedanja vlada nima večine, naj se vrže v parlamentu. Končno je opozoril dr. Vesnić govornike, naj čimprej zavzamejo svoje stališče, ker mora biti načelna debata končana 14. t. m. — Nato se je seja ustavnega odbora zaključila ob 13.15. Prihodnja seja se bo vršila jutri ob 9. dopoldne.

Dalje sodi govornik, da ne more predlog, naj se pokrajinski oblastem izroči vsa državna uprava, najti odobravanja pri vseh onih, ki žele, da je uprava naroda dobra, neposredna in objektivna. Take uprave pa ne morejo dati pokrajinski zbori. Za interese posebnega lokalnega značaja predvideva vladni ustavni načrt najširšo avtonomijo. V najštevilnejših zadevah se moreta samouprava udeleževati popolnoma samostojno. Kar pa se tiče celote, je skrb državne organizacije pod nadzorstvom, kakor obstoji v vseh sodasnih parlamentih. V vladnem ustavnem načrtu obstoji velika reforma, na katero ni nihče obrnil pozornosti in ki obstoji v tem, da predvideva upravno razdelitev, s čemer je izvršena najbolj pereča

Dalje sodi govornik, da ne more predlog, naj se pokrajinski oblastem izroči vsa državna uprava, najti odobravanja pri vseh onih, ki žele, da je uprava naroda dobra, neposredna in objektivna. Take uprave pa ne morejo dati pokrajinski zbori. Za interese posebnega lokalnega značaja predvideva vladni ustavni načrt najširšo avtonomijo. V najštevilnejših zadevah se moreta samouprava udeleževati popolnoma samostojno. Kar pa se tiče celote, je skrb državne organizacije pod nadzorstvom, kakor obstoji v vseh sodasnih parlamentih. V vladnem ustavnem načrtu obstoji velika reforma, na katero ni nihče obrnil pozornosti in ki obstoji v tem, da predvideva upravno razdelitev, s čemer je izvršena najbolj pereča

Dalje sodi govornik, da ne more predlog, naj se pokrajinski oblastem izroči vsa državna uprava, najti odobravanja pri vseh onih, ki žele, da je uprava naroda dobra, neposredna in objektivna. Take uprave pa ne morejo dati pokrajinski zbori. Za interese posebnega lokalnega značaja predvideva vladni ustavni načrt najširšo avtonomijo. V najštevilnejših zadevah se moreta samouprava udeleževati popolnoma samostojno. Kar pa se tiče celote, je skrb državne organizacije pod nadzorstvom, kakor obstoji v vseh sodasnih parlamentih. V vladnem ustavnem načrtu obstoji velika reforma, na katero ni nihče obrnil pozornosti in ki obstoji v tem, da predvideva upravno razdelitev, s čemer je izvršena najbolj pereča

Dalje sodi govornik, da ne more predlog, naj se pokrajinski oblastem izroči vsa državna uprava, najti odobravanja pri vseh onih, ki žele, da je uprava naroda dobra, neposredna in objektivna. Take uprave pa ne morejo dati pokrajinski zbori. Za interese posebnega lokalnega značaja predvideva vladni ustavni načrt najširšo avtonomijo. V najštevilnejših zadevah se moreta samouprava udeleževati popolnoma samostojno. Kar pa se tiče celote, je skrb državne organizacije pod nadzorstvom, kakor obstoji v vseh sodasnih parlamentih. V vladnem ustavnem načrtu obstoji velika reforma, na katero ni nihče obrnil pozornosti in ki obstoji v tem, da predvideva upravno razdelitev, s čemer je izvršena najbolj pereča

Dalje sodi govornik, da ne more predlog, naj se pokrajinski oblastem izroči vsa državna uprava, najti odobravanja pri vseh onih, ki žele, da je uprava naroda dobra, neposredna in objektivna. Take uprave pa ne morejo dati pokrajinski zbori. Za interese posebnega lokalnega značaja predvideva vladni ustavni načrt najširšo avtonomijo. V najštevilnejših zadevah se moreta samouprava udeleževati popolnoma samostojno. Kar pa se tiče celote, je skrb državne organizacije pod nadzorstvom, kakor obstoji v vseh sodasnih parlamentih. V vladnem ustavnem načrtu obstoji velika reforma, na katero ni nihče obrnil pozornosti in ki obstoji v tem, da predvideva upravno razdelitev, s čemer je izvršena najbolj pereča

izvedena uspešna kontrarevolucija, in da je sovjetska vlada v Armeniji prevrnjena.

Brzjavka dostavlja, da je v Erivanu ustanovljena nova vlada, ki kontrolira velik del Armenije.

"Boljševiška vlada v Armeniji se je podala," pravi poročilo, ki jo je poslal dr. Clarence D. Usher, zastopnik rešilne organizacije v Armeniji. Brzjavka dostavlja, da se je vse sovjetske častnike aretiralo, da se je izpuščilo na pristoje osebe, ki so jim zaprle sovjetske oblasti, in da se je sestavilo novo ministrstvo.

London, 16. marca. — Neka brzjavka iz Stockholma pravi, da je vojni ministri Trocki upornikom v Kronstadtu poslal nove pogoje za podajo, glasom katerih naj bi se zbrala obojestranska komisija, ki naj bi sestavila pogoje za mirno poravnavo.

Sovjetska armada, ki se pogajala s kronštadtskimi uporniki, je sedaj pod osebnim poveljstvom generala Tuhačevskega, ki je prej poveljeval sovjetski armadi na poljski fronti. Kot se poroča, je Tuhačevski zagrožil upornikom, da bo mesto dal obstreljevati in napasti, ako se bodo še kaj dali časa ubodavljati s sprejetjem boljševiških pogojev.

CENA GASOLINU PADLA.

New York, 14. marca. — Standard Oil Co. je danes naznanila, da je cena gasolinu znižala za en cent, tako da se prodaja sedaj na debelo po 26c galon.

BOLNIŠNIČNE POTREBSČINE ZA HRVATSKO.

Odsek za zdravstvo v Hrvatski je prejel od Ameriškega Rudečega Križa en vagon lekovi in bolnišničnih potrebščin, ki se porazdeli med posamezne bolnišnice blizu Zagreba.

Ta dar je bil napravljen v skladu s priporočili Mr. William Ford Upton-a, ameriškega trgovskega komisarja na Dunaju, po njegovem preiskovanju razmer na Hrvatskem. Dognalo se je, da so bolnišnice po zemlji dobro porazdeljene in skrbovane, ali da je pomanjkanje nekaterih potrebščin.

Predsednik odseka za zdravstvo je odpisal zahvalno pismo Ameriški Rudečemu Križu, katerem pravi, da bo ta dar znatno doprinesel k izboljšanju priprave v deželnih bolnišnicah.

Sovjetska vlada v Armeniji prevrnjena?

New York, 16. marca. — Neka poročilo, ki je dospelo semkaj na urad za pomoč na bližnjem vzhodu, pravi, da je v Armeniji

karati, ker je izdal Jahelino ime.

"Gospod," sem mu rekel, "ali ni bilo nekoli opreznosti, da ste pokazali take sledove tako zavratnemu in nasilnemu gospodu?"

Moj dobri učitelj, kakor da me ni slišal.

"Moja tobačnica," je dejal, "se mi je nocoj med ravnanjem žalilob odprla, in kar je bilo tobaka v njej, se mi je zmešal v žepu z vinom v priskutem kolaču. Kritona si ne upam prositi, naj mi ga nadrobi par listov, tako strogo in hladno se mi zdi obličje tega služabnika in sodnika. Tem huje mi je, da ne morem nosljati, ker me nosi strahovito srbi zbog sunka, ki sem ga dobil nocoj vanj, in vidite, kako mi nagaja ta brezobzirni ščegetač, ki ga ne morem z ničemer potolažiti. To malo nepriklono moram ravnodušno prenašati in čakati, dokler mi ne da gospod d'Anquetil par zrnec iz svoje škatlice. In da se vrneva, sin moj, k temu mlademu plemiču! Rekel mi je naravnost: "To dekle ljubim. Ali veste, abbe, da jo hočem odvesti z nami v poštnem vozu? Pa če bi moral ostati tukaj teden, mesec dni, šest mesecev ali še več, brez nje se ne odpravim na pot." Opozoril sem ga na nevarnosti, ki nam pretet, če le količjak odlašamo. Ali odgovoril mi je, da ga te nevarnosti tem manj prizadevajo, ker so velike za naju dva in majhne zanj. "Vi, abbe," mi je dejal, "vi ste na tem, da vas obesijo z Vrtiraženjem vred. Kar se mene tiče, jaz tvegam samo to, da pojdem v Batifjo, kjer kom imel kvarte in deklet; sploh pa me rodbina kaj hitro iz nje otme, zakaj moj oče že poskrbi, da se zavzame za mojo usodo kaka vojvodinja ali plesalka, in moja mati, čeprav je postala pobožnjaka, si bo meni v prid le še poklicala v spomin dvoje ali troje zlatih knezov. In takle je stvar pribita; jaz odpotujem z Jahelo, ali pa srola ne odpotujem. Vi pa, abbe, si svobodno najmite z Vrtiraženjem potni sedež."

Okrutnež je prav dobro vedel, sin moj, da nimava sredstev za to. Poizkusil sem ga odvrti od njegovega sklepa. Sliši sem vanj z maziljenimi in celo pridigarskimi besedami.

(Dalje prihoduji.)

ANATOLE FRANCE: KUHNJA PRI KRALJICI GOŠJI NOZICI. Poslovenil OTON ZUPANČIČ

Mislil sem, da je policijski uradnik, ki je prišel po me, da me odvede pred duhovnega sodnika, in preudarjal sem sam pri sebi, ali bi ne bilo koristno, če bi mu razbil s svečnikom glavo. Žalibože je le prerušeno, sin moj, ako si enkrat zavil s pota miline in poštenosti, po katerem koraka modrijan s krepko in opreznogo, se vidiš prisiljenega odbijati nasilnost z nasilnostjo in krutost s krutostjo, tako da je posledica prve nadaljevanje brez konca in kraja. Tega se nam je treba jasno zavedati, ako hočemo razumeti življenje brez konca in kraja.

Tega se nam je treba jasno zavedati, ako hočemo razumeti življenje rimskih cesarjev, o katerih je gospod Crevier podrobno poročal. Kajus, s priimkom Kalikula, ni bil niti brez naravne duhovnosti niti brez razsodnosti, in bil je sposoben za prijateljstvo. Neron je imel prirojeno nagnjenje za krepkost in njegov temperament ga je gnal proti vsemu, kar je velikega in vzvišenega. Prvi pogrešek ju je vrgel enega in drugega na zločinsko pot, po kateri sta korakala do svojega klaverna konca. To nam jasno priča knjiga gospoda Crevierja. Tega sposobnega moža sem poznal takrat, ko je poučeval na beavvauškem kolegiju literaturo. Kakor bi jo poučeval dandanes jaz, da ni mojega življenja križalo tisočero zaprek in da me ni prirojena dušna vihravost zavedla v razne zanke, v katere sem se zapel. Gospod Crevier, sin moj, je bil mož čistih navic; oznanjal je ostro moralo, in nekega dne sem ga slišal trditi, da je žensko, ki je kršila zakonsko zvestobo, zmožna največjih zločinov, kakor umora in požiha. Omenil sem vam to maksimo, da bi vam dal pojem o sveti strogosti tega duhovnika. Toda vidim, da sem zašel na stranska pota, zato moram

povzeti svoje pripovedovanje na točki, kjer sem ga ostavil. Mislil sem torej, da je dvignil policijski uradnik svojo roko nad me in sem se že videl v ječi našega nadškofa, ko spoznam obraz in glas gospoda Anquetila.

"Abbe," mi je ta mladi žlahtnič, "pravkar sem doživel v Vrtiraženju sobi nekaj posebnega. V to sobo je stopila, ko sem jaz spal, ženska, zavalila se v mojo posteljo in me zbudila s celo ploho objemov, nežnih imen, milega gruljenja in ognjeviti poljubov. Odrnil sem zaveso, da bi pogledal svoji sreči v obraz. Videl sem, da je rjavolaska z žarečimi očmi, najlepša krasotica na svetu. Ali nenadoma je glasno zakričala in je razdražena zbežala, ali vendar ne tako naglo, da je ne bi bil mogel dohiti in prijeti na hodniku, kjer sem jo držal tesno objeto. Začela se je braniti in me praskati po obrazu; ko sem bil v zadostne njene časti dovolj opraskan, sva si začela stvar pojasnjevati. Z veseljem je slišala, da sem plemič in ne izmed najubožnejših. Kmalu ji nisem bil več zoper in že me je začela rada imeti, ko je prišel čez hodnik kuharček, pred katerim je zbežala brez sledu.

"Kolikor morem presoditi," je pristavil gospod d'Anquetil, "je prišla ta divotna deklica zaradi nekoga drugega, ne zaradi mene; zmožila se je v vratih in od presenečenja se je tako prestrašila. Ali jaz sem jo dobro potolažil, in da ni bilo tistega kuharčka, bi si bil njeno prijateljstvo popolnoma pridobil." — V tej slutnji sem ga potrdil. Razglabljal sva, komu na ljubo bi bila neki utegnita ta lepa stvarca priti, in zedinila sva se, da je bilo to pač, kakor sem vam že rekel, Vrtiraženj zaradi tega starega blaznega Astaraca, ki občuje ž njo v kakoli svari zveni vaše, ali pa morda brez vaše vednosti celo v vaši sobi. Ali se vam ne zdi tako?"

Nič verjetnejšega," sem odgovoril. "Lahko morem prepričani o tem," je povzel moj dobri učitelj "To čarovnik se norčuje iz vas s svojimi Salamandrami. Resnica pa je ta, da objema to zalo dekle. Goljuf je."

Prosil sem svojega dobrega učitelja, naj nadaljuje s svojim poročilom. To mi je rad storil.

VELIKA NOČ

se bliža in je torej čas, da pošljete vašim domačim, kako denarno pomoč.

Nasla postrežba je najboljša in najzanesljivejša, naše cene so najnižje, in denar poslan preko naš zavor se izplača najhitreje. Parobrodne listke prodajamo na vse črte po naši lastni ceni. Javne notarske posle opravljamo vestno in zanesljivo. Prejemamo hranilne vloge na katere plačamo po 4% obresti. Za nasvete in nadaljnje informacije pišite na

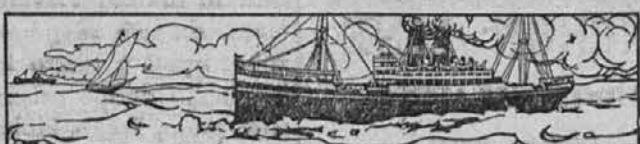
AMERICAN UNION BANK

GLAVNI URAD: 10 E. 22nd St. NEW YORK CITY
IVAN NEMETH, predsednik
PODRUŽNICA: 1597 Second Ave. VOGAL 83rd St.

Union 330—W.

HOMESTEAD SHEET METAL AND ROOFING COMPANY.

J. A. SMECHEWICZ, poslovođa.
Postavljamo in popravljamo vsakovrstne forneze. Izdelujemo razno posodo za hotele in restavracije. Krovci, kleparji in popraviljalci škrikljevih streh.
7948 Broadway.

ZUPNICK & COMPANY

6024 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

TUJEZEMSKA MENJALNICA

&

PAROBRODNA AGENCIJA.

Sprejemamo potnike v in iz Evrope

Pošljamo denar točno in zanesljivo.

MI KUPUJEMO IN PRODAJAMO HIŠE, LOTE IN FARME.

HIŠE. — Ali želite kupiti hišo? Ako je to vaša želja—potem si ogledajte našo listino. — Na lahka odplačila ali v gotovini.
LOTI. — Ali želite kupiti lot kot investicijo ali za gradnjo. Mi imamo precejšnje izbire.

FARME. — Ali želite kupiti farmo? Mi imamo krasno zbirko farm in smo gotovi, da vam bomo lahko ustregli.
Za pošteno, hitro in uspešno postrežbo se posvetujte z nami. Urad je odprt vsak večer do 8. ure zvečer. — Ob nedeljah od 9. ure do popoldne. — Mi govorimo slovensko.

THE ABBEY LAND COMPANY.

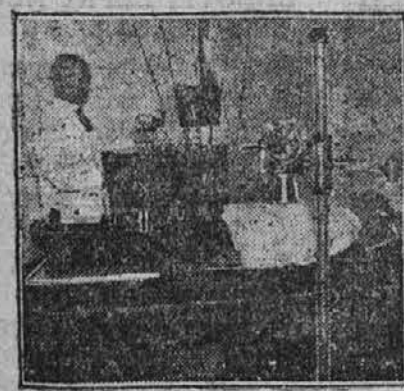
1342 EAST 55TH STREET, VOGAL St. Clair Ave.
Bell phone Rosedale 4400. Ohio State Phone Central 5321 K.

KONCERT PEVSKEGA ZBORA "JADRAN"

se vrši

3. APRILA

V SLOVENSKEM DOMU V COLLINWOODU.

X-RAY ELEKTRIČNI žarki imajo eno posebnost, potem katere se da pronajti nered v životu ali vzrok bolezni.

Dr. Albert Ivnik

D. C., Slovenski zdravnik Kiropraktike
6408 ST. CLAIR AVE.
ima na razpolago najmodernejši stroj te vrste, kateri mu je v veliko pomoč pri iskanju vzroka bolezni. Ako ste bolni, pridite k meni.

URADNE URE: 10—12 dop.; 2—4 pop.; 6—8 zvečer.
Ob nedeljah 10—12 dop.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI".

HARRY F. GLICK

444 Society for Savings Bldg.
SLOVENSKI ODVETNIK

Kadar potrebujete tolmača ali zagovornika na kateri se lahko zanesete in ki je zmožen svojega poklica, se obrnite na mene. Pokličite lahko po telefonu:

CENTRAL 812

MAIN 1865

POLOM

(Dalje)

In mali je naposled zaspal, s smehljajem na ustnicah. Ona se ni potrudila, da bi se slekla. — Toplo ga je odela, ne da bi ga zaklenila s ključem, tako globoko je spal ponavadi.

Nikdar prej se Silvina ni čutila tako mirno, tako jasnega in živega duha.

Njeni ukrepi so bili tako nagli in njene kretnje tako lahkotne, kakor da bi ločena od svojega telesa ravnala po nagibih tiste druge sile, ki je ni poznala.

Ze je bila spremila Sambuca s Carabasse in Ducatom v hišo, priporočaje jim največjo opreznost; odvedla jih je v svojo sobo, ter jih razpostavila na obeh straneh okna, ki ga je odprla kljub hudemu mrazu. Tema je bila globoka, v sobo je svetil zgolj bladi odsev snega. Smrtno molčanje je prihajalo s polj, teklo so brezkončne minute. Naposled, ko so se približali rahli koraki, je Silvina odšla in sedla zopet v kuhinjo, kjer je čakala, neprimična velike oči uprte v plamen sveče.

In čakati je morala še dolgo. Dolgo. Golijat je lazil okrog pristave, preden se je drznal vanjo. Zdelo se mu je, da dobro pozna mlado žensko, in ni si upal priti brez samokresa za pasom. Toda neko neudobno čuvstvo ga je svarilo. Odprl je okno docela, iztegnil glavo in rahlo zadical:

"Silvina! Silvina!"

Odprto okno mu je pričalo, da si je premislila in privolila. To mu je napravila veliko veselje, dasi bi jo bil rajši videl navzočo da bi ga sprejela in pomirila. Nedvomno jo je bil oče Fouchard poklical, da opravi kako delo. Povzdignil je nekoliko svoj glas.

"Silvina! Silvina!"

Nič odgovora; niti diha. Postavil je nogo na ponoknico, ter vstopil, h' tak se zakopati v posteljo in jo pričakovati tam, ker je bilo zanj tako mrzlo. . . .

Bliskovit, besen spopad. Tep-tanje in padanje med zadušeni preklinjanjem in hropenjem. . .

Sambuc in njegova tovariša so bili planili, nad Golijata; in da si jih je bilo več, vendar niso mogli premagati orjaka, ki mu je nevarnost podeseterila moči. V temi se je slišalo pokanje udov in naporno sopihanje objemov. Na srečo je padel Golijat njegov samokres iz rok. Cabasse je jeknil z nadavljanim glasom:

"Vrvi, vrvi!" In Ducat je podal Sambucu zvežen vrvi, s katerimi so se bili previdno oskrbeli. Zdaj so opravili divjaški posel, ki se je izvršil med brcami in udarci s pestjo. Najprej so mu zvezali noge in privezali roke k bokom; nato se ovili vse telo, kakor je pač drgetalo pod njih tipajočimi rokami, in to s takšnim nebrojem zank in vozlov, da je ležal moč kakor v mreži, ki mu je s svojimi petljami rezala meso. Kričal je dalje, in Ducatov glas je ponavljal: "Tak zapri go-bee!" Krik je umolknil: Cabasse je surovo zavezal usta s staro, modro žepno ruto. Nazadnje so si oddahnili; nato so ga nesli v kuhinjo kakor culo, ter ga položili na veliko mizo poleg sveče.

"Ah ta umazanec pruski!" je kletel Sambuc. "Ali nam je napravil dela. . . Čujte Silvina, dajte, prižgite še eno svečo, da si ogledamo to proketo svinjo!" Silvina je vstala, lice blede, oči razširjene. Ne da bi črhnila besedo, je prižgala luč, ter jo postavila na drugo stran poleg Golijatove glave, ki je ležala sedaj živo osvetljena kakor med dvema mrtvaškima voščenicama. In v tem hipu sta se srečala njiju pogleda. On jo je rotil, prestrašen in poln groze; toda ona, kakor da ga ne razume, je šla nazaj do jedilne omare, kjer je obstala pokoncu, obraz ledeno trdovraten.

"Mreina mi je odgriznila pol-

prsta", je renčal Cabase, ki mu je krvavela roka. "Moram mu nekaj razbiti, ni drugače."

Ze je dvigal samokres, ki ga je bil pobral; toda Sambuc mu ga je izvil.

"Ne, ne, nič neumnosti. . . Mi nismo roparji, sodniki smo. . . Ali slišiš, umazanost pruska, sodili te bomo; in ne boj se, mi spoštujemo pravico do obrambe. Sam se ne boš branil, ker bi nam trgal ušesa, če ti odvzamemo nagobčnik. Ali dam ti takoj odvetnika, in še imenitnega povrh!"

Šel je po troje stolov, postavil jih v eno vrsto in sestavil to, kar je imenoval sodni dvor: on sam na sredi, na desni in na levi pa njegova tovariša. Vsi trije so sedli, on pa je vstal ter pričel govoriti s porogljivo počasnostjo, toda polagoma mu je glas narastel in se navel v maščevalnem srdu:

"Jaz sem obenem predsednik in javni tožitelj. To ni čisto pravilno, toda mi vas dovolj. . . Obtožujem te torej, da si prišel na Francosko vohunit in si tako z najhujšim izdajstvom poplačal kruh, ki si ga jedel pri naših mizah."

Saj ti si prvi vzrok naše nesreče, ti izdajalec, ki si po bitki pri Nouartu vodil Bavarce ponoči skozi Dieuletske gozde do Beaumonta. V te je bilo treba človeka, ki je dolgo prebival v deželi, da je poznal tako vsako najmanjšo stezič; in naše prepričanje je trdno, srečali so te, ko si vodil topništvo po tistih strahovitih, v potoke blata izpremenjenih potih, kjer so morali zapreči osem konj pred sleherni top. Če človek pogleda tiste steze, ne more verjeti in se vprašuje, kako je mogel dospeti po njih cel armadni zbor. . . Brez tebe, brez hudodelstva, da si se najprej vgnjezdil pri nas, nato pa si nas prodal, se iznenadenje pri Beaumontu ne bi bilo zgodilo, in ne bi bili šli k Sedanu, in morda bi vas bili še naklesili! O naglunem postu, ki ga opravljáš še vedno, niti ne govorim in tudi ne o nesramnosti, s katero si se zopet prikazal v tem kraju, z mla-goslavjem, da izdajáš in plašiš uboge ljudi. . . Ti si najpoglejša kanalaž; jaz predlagam smrtno kazen."

Zavladal je molk. Sambuc je sedel in dejal naposled:

"Imenujem Ducata za tvoje-ga uradnega zagovornika. . . Bil je eksekutor, kaj daleč bi bil prišel, da ni njegovih nagnenij. Ti vidiš, da ti ne odrekamo ničesar in da smo milosrčni s teboj."

Golijat, ki niti prsta ni mogel ganiti, je uhl oč v svojega improviziranega branitelja. Prav ničesar živga ni imel več ne sebi razen teh oči, kjer so vzlic mirazu stale debele kaple znoja.

"Gospoda moja", je izpregovoril Ducat in vstal, "inoj klient je zares najumazanejša kanalaž, in jaz ne bi prevzel njegovega zagovaranja, ako ne bi imel poslušati v njegovo opravilbo, da so v njegovi domovini sami takšni ljudje. Le pogledjte ga, saj se mu dobro vidi po očeh, da je ves začuden; on ne razume svojega hudodelstva. V Franciji pijemamo svoje ogledule le s kleščami, dočim je tam pri njih vohunstvo jako časten poklic in velja za odličan način, služiti svoji domovini. . . Dovolil bi si celo epazko, da morda ne mislijo napak. Naše plemenito čutenje nam je v čast, a najhujše je to, da smo bili ravno zaradi njega premagani. Če se smem tako izraziti: quos vult perdere, Jupiter dementat. . . Sodite po svoji vesti, gospoda."

In sedel je nazaj, dočim je Sambuc izpregovoril:

"In ti, Cabase, ali nimáš povedati ničesar v prilog ali proti obtoženci?" "Povedati imam", je vzklinil Provencalec, "in sicer to. vse te historije zadoščajo, da izplačamo tega falota. . . O kar živim, nisem imel malo neprilik po svetlu; a ne ugaja mi, šalit se s pra-

vico, to prinaša nesrečo. . . Smrt mu, smrt!"

Sambuc je svečano vstal.

"Takšna je torej sodba vaju dveh. . . Smrt?"

"Da, da, smrt!"

Odrinili so stole; pristopil je k Golijatu in dejal:

"Sodba je izrečena; umreti moráš."

Sveči sta goreli z dolgim stjenjem kakor dvojce mrtvaških voščenic na desni in na levi izpačenega obraza Golijatovega. Da bi kričal za milost, da bi zarjul besede, ki so ga dušile, se je nape-njal tako, da je bila sinja ruta pred njegovimi usti vsa mokra od pen; in strašno je bilo gledati tega človeka, prisiljenega k molčanju, že zdaj nemega — kakor mrtvo truplo, ki mu je bilo poginiti s tem valom pojasnil in prošenj v grlu."

Cabasse je nabasal samokres. "Ali naj mu zdrobim čepinjo?" je vprašal.

"Ah, kaj še!" je vzklinil Sambuc. "Preveč bi bil zadovoljen."

In vrnil je h Golijatu:

"Ti nisi vojak, ti ne zaslužiš časti, da bi šel k vragu s kroglo v glavi. . . Ne, erknil boš kot umazana vohunska svinja, ki si."

Obrnil se je ter vprašal vlnudno:

"Silvina, ne da bi vam ukazoval — rad bi imel vedro."

Dokler je trajal prizor sodbe, se Silvina ni ganila. Čakala je z okamenelim licem, kakor da jo je zapustila duša, vsa prevzeta od trdovratne misli, ki jo je preganjala že dva dni. In ko so zahtevali vedro, je ubogala; izginila je za trenotek v sosedno sbrambo, a nato se je vrnila z velikim vedrom, v katerem je prala Char lotovo perilo.

"Postavite ga tja, pod mizo, na kraj!"

(Dalje prih.)

PROSLAVA KOMENSKEGA V AMERIŠKIH ŠOLAH

U. S. Commissioner of Education je priporočal, naj se obletnica rojstnega dne Jana A-moša Komenskega praznuje dne 28. marca po vseh ameriških šolah v zvezi z istočasno proslavo na čehoslovskem.

Jan Amoš Komensky, znan po svetu tudi pod latinsko obliko "Comenius", ki je živel od leta 1592 do 1671, je eden izmed najslavnejših slovanskih velikanov, ki so imeli neizbrisni vpliv na razvoj svetovne kulture. Njegova nesmrtna slava leži na njegovih splošnih reformni na polju vzgojeslovja. On je bil avtor prve knjige s slikami in prvobitni telj za podučevanje znanosti v šolah.

National Geographic Society je ob tej priliki izdala sledečo črtico o velikega Moravanu:

"Z ustanovitvijo novega naroda se običajno ustanavljajo tudi novi narodni heroji. V novih evropskih deželah ne bodo proslavljeni z bodočnosti le oni mo-žje, ki so doprinesli k osvoboje-nju marveč nameravajo plačeva-ti zakašnjeni tribut čestčenja tu-di svojim prvkom v dobi zati-ranja."

Vzemimo na primer Čehoslo-vaško, ki vzbuja posebno zani-manje za Amerikance vsled dej-stva, da je bila njena Deklaraci-ja Neodvisnosti spisana v ne-kem Washingtonskem hotelu in zgoščena tako, da je bilo mogo-če ponatisniti jo v celosti v ne-kem Bostonem časopisu in ker ta konstitucija vsebuje mnoge značilne točke naše vladne obli-ke.

Morda je dober znak za prihodnji mir Evrope, da si je Čehoslovaška izbrala kot eno svojih vedjih narodnih praznikov pro-

Pohištvo in druga domača oprava, katero ne rabite in vam je v napotjo, je vredna denarja. Mali oglas, za par centov v našem listu vas bo zadovoljil s tem, da boste hitro prodali.

slavo obletnice nekega vojsko-Mi smo to krizo že preboleli, do-vodje, niti političnega prvakačim jo proletarijat Francije, Nem ampak šolskega učitelja.

Kdor čita o Komenskem, izve mnogo o pansofistični šoli, o nazorni metodi in naturalističnem naziranjju o vzgoji. Ali da si človek predstavi živo sliko o zaslugah tega pionirja slavni reformatorjev današnjih vzgoje, Rousseau, Probel, Penstalozzi in Montessori, naj si predstavi naše sedanje šole kakor mesto, kjer:

Učenci so posvečali skoraj ves svoj čas učenju na pamet strani za stranjo suhoparnega čtiva, Ves poduk se je vršil potom tu-jega učnega jezika (latinsčine). Učil se ni nikak predmet, mar-več edino raba abstraktnih besed. Malo se kaj učilo o predmetih v zvezi s fizičnim svetom, z oko-liščem otroka ali z njegovimi po-duka o znanosti, celo ne o zemlje-pisu, prirodoznanosti, o življenju ži-vali itd.

Besede, predstavljajoče stva-ri, ki jih učenec ni nikoli videl, niso bili ilustrirane s slikami.

In otroški vrtci, telovadba, i-gre in oskrba zdravja so bile po-polnoma neznane stvari.

Ako si želite predstaviti ta-ko šolo, pa zadobite nekaj po-jem, kakse so bile šole za časa Ko-menskega, ki je sprožil idejo o zboljanju o vsem tem, kar smo ravnokar navedli.

Najbolj znana knjiga Komen-skega je "Orbis Pictus" (Nasli-kan svet), ki je bila morda prva knjiga za otroke s slikami, go-tovo pa prva uporaba slik za šol-sko učenje potom nazornega po-duka.

"Orbis Pictus" je bil poskus, da se poduk latinsčine napravi enostavnim in bolj izdatnim. Na-men je bil podučiti besede po-tom stvari ali predmetov, ki jih te besede zadržijo. Vse besedilo, tikajoče se rastlin, živali, ljudi, obrti in vse, kar se je dalo na-zorno pokazati, ogenj, zrak, ze-mlja, nebo, veter, itd. — je bilo ilustri-rano in raztolmačeno v pa-ralelnih kolonah v latinskem in v domačem jeziku.

Razkol med prole-tarijatom.

Razkol med socialisti in ko-munisti se izvršuje sedaj po vsem svetu. Doslej so bile še ne-katere dežele, kjer so socialisti s komunisti vred tvorili enotno stranko, ki je predstavljala moč, pred katero so se tresle močne mešč. vlade. Toda moskovska in-ternacionala ni hotela več eno-tnih proletarskih strank, niti ne več enotnih strokovnih organi-zacij. Zahtevala je, da se levo krilo nele popolnoma loči od des-nice, temveč tudi od tkzv. — "marksističnega centra". To je bila tudi vsebina onih 21. mo-skevskih točk, o katerih smo že tolikrat razpravljali. Dočim se je pri nas v Jugoslaviji v prime-ri z drugimi deželami razkol for-malno izvršil se precej zgodaj in so se rane tega razkola vidno začele lečiti, se je v nekaterih dru-gih deželah razkol šele izvršil.

Mogočna, neodvisna social-de-mokratska stranka v Nemčiji je razklana na dvojce; na Francos-kem, v Švici, na Norveškem je i-stotako in v zadnjem času se je izvršil razkol v doslej, enotni stranki nemških socialistnih de-mokratov na Čehoslovskem in v Italiji. Vsi ti razkoli so žalostna posledica boljševeškega doktri-narstva, žalostna tembolj, ker se razkol izvršuje ravno v časih, ki bi morala biti prva in glavna skrb socialističnih struj, da sta-vijo sedaj znova vstajajoči in or-ganizirajoči se mednarodni re-akciji enotno proletarsko fronto nasproti.

Metoda, ki so se je komunisti pri svojem propagandnem delu v vseh deželah posluževali, je nam-vsem dobro znana metoda raz-diranja, frazarjenja; obljub in u-bijanja strokovnih organizacij.

bi je v Italije šele pravkar doži-vlja.

Značilno pri vseh razkolih je dejstvo, da so jih komunisti pov-zročili ne da bi imeli količjak tehtnih, aktualnih, politično-ak-cijskih povodov. To so storili tudi v deželah, kjer je doslej enotna stranka vseskozi že itak sama vedno stala v najostrejši in neiz-zumirjivi opoziciji napram bur-žoasnim vladam, kakor na primer v Italiji. Lahko rečemo, da ni bilo zlepa socialistične stran-ke, ki bi ji gleda na njeno radi-kalno taktiko mogla komuni-stična internacionala tako kma-lu kaj čitati, kakor je bila ravo italijanska socialistič. stran-ka. Različnost mnenj, ki je med vojno dala strankam drugih de-žel mnogo opravka, je bila pri italijanskih socialistih že l. 1912 ob času tripolitanske vojne re-šena zadeva in že takrat so re-formiste izključili iz stranke. In ker je Italija pozneje kakor dru-gre države posegla v svetovno voj-no in se je italijanska socialis-tična stranka mogla ravnati že po izkušnjah, ki so jih socialis-tične stranke drugih dežel v pr-vih mesecih vojne napravile, je bila stranka do zadnjega člana enotna v boju zoper vojno poli-tiko. ("Socialpatriotizma") itali-janska stranka med vojno torej v resnici ni poznala. Po vojni pa je stranka šla še bolj na levo. V velikem delu Italije prevladuje še danes polfevdalni kapitalizem, zoper katerega se upira poljedelski proletarijat malim ze-meljskimi najemniki in kolonov.

Vsled tega je v Italiji bolj kot v kateri koli drugi državi v srednji in zapadni Evropi dana dolžnost skupnega sodelovanja industrijskega in kmečkega proletarija-ta v slučaju revolucionarnega u-pora. Seratti je stranko dovedel tudi do tega, da je sprejela bolj-ševiško doktrino, ali kljub temu jo Moskva še ni pustila v miru, dokler je ni razbila.

Moskovska eksekutiva je zase zahtevala pravico, da predpisuje, kdaj da morajo Italijani uprizo-riti revolucijo in to revolucijo je hotela pripraviti na ta način, da je "kategorično" zahtevala iz-ključitev nekaj najboljših teore-tikov, parlamentarcev, strokov-nih vođij in zaščitnikov iz stranke samo zato, ker se le-ti niso hoteli kratkoma odpove-dati vsakršni miselni svobodi na-pram Moskvi. Seratti-ja, ki je v italijanski stranki pravzaprav sam dovedel komunistično misel do zmage in ki je še pred par meseci v Moskvi predsedoval kongresu komunistične interna-cionalne, so sedaj opsovali z "iz-dajalcem"! In ker se je livornski strankin zbor z ogromno večino stavil ob Seratti-jevo stran in je odklonil zahteve moskevške ek-sekutive, so "čisti" komunisti iz-stopili iz stranke in so si ustano-vili svojo lastno! Torej celo še takrat, če tudi sprejmeš vse ko-munistične doktrine, nisi varen razkola, če se moskovskim dik-tatorjem ne pokoriš tudi v vsaki najmanjši taktični podrobnosti.

Kaj pomeni razkol, uči izku-snja. Francoski imperijalizem je glava evropske kontrarevolucije. Vidimo, da ta imperijalizem ščiti vso evropsko reakcijo in pri-tiska k tlom proletarsko revolu-cijo, ne vidimo pa, da bi ga fran-cosko delavstvo pri tem kaj mo-tilo, ker se že pol leta sem bavi izključno samo z medsebojnimi prepri. In tako je povsod, kjer se izvrši razkol med proletarija-tom: neednost v lastnih vrstah slabi moč proletarijata. Kapitali-stični svet, omajan vsled vojne, je zrel, da pade toda proletari-jat ne bo mogel krize, ki jo doži-vlja kapitalistični svet, izkoristi-ti, če uničuje v bratofornem bo-ju samega sebe, mesto da bi vse svoje moči naperil proti kapita-lizmu. Komunistični doktrinari-zem, ki je razdel enotnost prole-tarijata, je torej le močna opo-rta kapitalizma. "Naprej."

Pomoč obljubljena klavniškim de- lavcem.

— V torek okrog polnoči je peljal motormen Abraham Reed svojo karo na postajo kjer so spravljajo kare preko noči. Ko je privozil do strmega klanca nekje na Cedar ave., se je pri kari nekaj potrl in je z vso mogočo hitrijo prišla drveti navzdol po klancu. Na vse načine si je Reed prizadeval ustaviti jo, toda zavornice niso hotele delovati. Zunanaj je lil dež, tako da ni mogel videti kam drvi, toda še vedno ni obupal, še vedno je imel nadob, da se mu posreči ustaviti. Nekoliko naprej od mostu pri Euclid boulevardu je precejšnje ovinek in ko pridrvi kara do tja, skoči v tira in trešči z vso silo v železnih drog ob cesti. Ljudje, začuden grozni trušč so prišli in našli Reed da med razvalinami razbite kare Odpeljan je bil takoj v Mt. Sinai bolnišnico. Zdravniki imajo le malo upanja, da okreva. Ponesrečeni je star 28 let in stanuje na 1822 Hastings Ave.

Nesreča. 8. feb. popoldne je na stanovanju svojih staršev v Spodnji Šiški, Slovenska cesta št. 23 pregledovala samokres 26letna gđc. Alojzija Novak, definirana kot učiteljica na ljudski šoli v Sostrem pri Dobrunjah, ne slušajoč, da je v samokresu še kakšno opozorilo, je začela pritiskati na pedalina, držeča cev proti svojim prsom. Samokres se je naenkrat sprožil ter je strel zadel Alojzijo

Izid ljudskega štetja v Ljubljani je iznenadil. Prirastek prebivalstva je mnogo manjši nego se je vobče mislilo. Ponovno smo čitali v časopisju, da v Ljubljani stanuje vse polno ljudi, ki niso prijavljeni. Čulo se je tudi, da si razni spretni tuji znajo igrati na dobiti stanovanja, čeprav je tako silno pomanjkanje, da najzaslužnejši možje lastnega naroda ne dbe strehe v Ljubljani. Zelo potrebno in na mestu bi bilo, da se izvrši revizija po uradu oddanih stanovanj. Čitali smo o odkriti korupciji v stanovanjskem uradu t dni. Med tem se je pogovorilo že mesece in mesece, da na stanovanjskem uradu ni vse tako kakor bi moralo biti. Ljudje so se naravnost bali hoditi na ta urad, ker se je pripovedovalo, da je tam zelo težko priti na vrsto.

Poleg vašega imena je zaznamovano, do kdaj imate plačani list. Kadar poteče naročnina, obnovite jo takoj, da vam ne ustavimo lista.

Dr. Albert F. Snell
80 Public Square, Cleveland, O.
or 1054 Wesley Ave., Cincinnati, O.
Uradne ure: od 9. dopoldne do 8.
zvečer. Ob nedeljah in praznikih od
10. dopoldne do 1. popoldne.

Frank Zakrajšek
POGREBNIK IN
EMBALMER
1105 Norwood Rd.
 Tel. Princeton 1735—W.
 TEL. Rosedale: 4983
 Avtomobili za krste, poroke in
 pogrebe in druge prilike.

6418 ST. CLAIR AVENUE.

MALI OGLASI

ČEDNO SOBO se odda za enega fanta . Oglasite se na 5342 Homer Ave. Prvo nadstropje. (64)

SLOVENKA

išče službo pri kaki družini ali v restavraciji. Pošljite ponudbe na 1227 E. 176. St. (64)

SLOVENSKO DEKLE

želi dobiti službo za hišna dela. Uljudne ponudbe naj se oddajo na 1269 Norwood Rd. (64)

SLUŽBO IŠČE

izučen mesar. Več se poižve v upravnistvu tega lista. (64)

IŠČE SE stanovanje s tremi sobami. Želi se dobiti med 40. in 65. cestami med Superior in St. Clair Ave. Kdor ima kaj primernega naj javi upravi Enakopravnosti. (53)

K

AMDEN

KOFFEE

KAMDEN KAVA

je najboljša kava, najboljša kvalitete: Prodaja se v kartonskih zavojih po en funt, po vseh najboljših grocerijah.

THE KAMDEN CO.

PEČEMO IN POKAMO
V CLEVELANDU, O.

NAZNANILO!

Čenjenemu občinstvu Sloven-
cem in bratom Hrvatom nazna-
njam, da sem se preselil iz farm
zopet nazaj v mesto in torej zopet
lahko dobite pri meni preka-
jeno meso, šunka, klobase, želo-
ce, itd. katerih imam veliko ka-
logo. Ker so bili odjemalci ved-
no zadovoljni s mojim blagom,
boste tudi naprej lahko zadovolji-
ni. Posebno sedaj za Velikonočne
praznike se vam priporočam za
obilen obisk.

ANTON MAJER,

6219 GLASS AVE.

FARME NAPRODAJ

Naprodaj imam nad sto farm
v okolici Painesville in Geneva,
Ohio, vseh velikosti, od 10 do
200 akrov zemlje ter z vsem o-
rodjem, blagom in pridelki, ka-
kovi si izvolite. Cene so zelo u-
godne; rodovitnost zemlje nepre-
kosljiva. Mnogo se jih dobi le
z majhno vplačnino \$1.000 in
naprej. Nekatere se tudi zame-
njajo za hiše. Torej cenjeni ro-
jaki, ako nameravate kupiti far-
mo, se oglasite pri meni sedaj, ko
je najugodnejši čas.

FRANK PREVEC

964 ADDISON RD.
ali 1266 E. 71st Str.

O G E N J .

je nevarna stvar, in komur pogori-
ha in vse imetje, je velik siromak.
Previdno in pametno naredijo oni,
ki se zavarujejo proti ognju. Vsi
slovenski hišni gospodari bi morali
biti zavarovani proti ognju, ker ni-
če ne ve, kdaj ga doleti nesreča in ko
je postavljen na cesto.

Cene na privatnih hišah so tako
nizke, da navadni delavec lahko za-
služi v enem dnevu toliko, da plača
za \$1000.00 zavarovalnine, in sicer
za dobo 3 let. Ako nimate časa po
dnevno, pridite zvečer, da se pogovo-
rimo.

JOSEPH ZAJEC.

15605 Waterloo Rd. Telefon v pisar-
ni Wood 228 R. na domu Wood 618K

ČUDOVIT ŽEPNI NOŽ.

Nabavite si spomin za
sebe in za svoje prijate-
lje. V zalogi imamo 500
krasnih žepnih nožev z
občudljivimi okraski -
dekleta, igralke, itd. Na-
rejeni iz finega mate-
rijala. Cena je \$2.00
skupno s svinčnikom za
prizigajenje cigaret. Ne pošiljajte
denarja. Naročite vaš nož danes
in poslali vam ga bomo nemudo-
ma. Bush-En Co. 351 East 14th
Str. New York, N. Y.

LIBERTY BOND IN VOJ
NO VARČEVALNE
ZNAMKE.

Prodajte sedaj. Mi plačamo
v gotovini takoj. Simon, zaneslj-
vi prekupčevalci, soba 216 Len-
nox Bldg., drugo nadstropje
Vzemite vzpejačo. Vogal dave
cesta in Euclid ave, nad Sin-
ger Sewing Machine Co. Odpr-
to do 6. ure zvečer.

PRODAJAMO
HIŠE - LOTE in
FARME

ISTOTAKO ZAMENJAMO
FARME ZA POSESTVA
V MESTU.

Za pošteno postrežbo se vedno
obrnite na

D. STAKICH & J. KRALL

15813 WATERLOO RD.